

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Cdo/186/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6121519537                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 02.12.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Gabriela Klenková        |
| Funkcia:                   | súdca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:6121519537.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava-mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava-mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému V. M., narodenému XX. G. XXXX, Ž., Z. Y. XXX/X, zastúpenému spoločnosťou JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 2 505,16 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17Csp/36/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. júna 2024 sp. zn. 11CoCsp/16/2024, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 17Csp/36/2022-261 zo 24. januára 2024 žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia 2505,16 eura z titulu istiny, 904,68 eura z titulu úroku, 274,77 eura z titulu úroku z omeškania, ako aj 5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 2 515,16 eura od 8. apríla 2021 do 12. októbra 2021, a 5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 2 477,96 eura od 13. októbra 2021 do zaplatenia zamietol; žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania rozsahu 100 %.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a § 52 ods. 1, ods. 3 a 4, § 53 ods. 9, § 565, § 37 ods. 1 a § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil skutkový stav, z ktorého vyplynulo, že právny vzťah vznikol uzavretím zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 107614111140717 dňa 14. júla 2017, na základe ktorej veriteľ Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol dlžníkovi bezúčelový spotrebný úver vo výške 3 240 eur, s lehotou splatnosti 96 mesiacov, s celkovým počtom splátok 96, dátum prvej anuitnej splátky 10. augusta 2017, dátum poslednej splátky 10. júla 2025, s výškou

úrokovej sadzby 11,90 %, mesačnej splátky vrátane poistného v sume 57,16 eura, z tohto mesačná splátka poistného v sume 4,80 eura, výške úrokovej sadzby bez zľavy 13,90 % p. a. s uvedením čísla účtu pre čerpanie, ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) 12,83 % vypočítanej s uvedením údajov v zmluve a celkovej čiastke spojenej s úverom vo výške 5 058,96 eura. Z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas, právna predchodkyňa žalobkyne výzvou z 21. januára 2019 vyzvala žalovaného na okamžité zaplatenie dlžných splátok vo výške 189,75 eura s tým, že v prípade neuhradenia sumy veriteľ bude požadovať vrátenie celej sumy poskytnutého úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti. Z dôvodu nezaplatenia dlžnej sumy, právna predchodkyňa výzvou z 15. marca 2019 oznámila žalovanému, že vyhlásila predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom vo výške 3 118 eur, z toho istina v sume 2 905,77 eura, ktorá sa úročí počnúc najbližším dňom úrokovou sadzbou z omeškania v zmysle zmluvy o úvere až do jej zaplatenia, úroky v sume 180,23 eura, poplatky v sume 32 eur. Zároveň ho vyzvala na predčasné splatenie zostatku úveru vo výške 3 118 eur. Dňa 7. apríla 2021 právna predchodkyňa žalobkyne zmluvou o postúpení pohľadávok postúpila pohľadávku žalovaného, ktorú skutočnosť mu oznámila listom z 15. apríla 2021.

1.2. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietskou žalobkyne, že by odpor, ako aj nasledujúce podania žalovaného boli autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom JUDr. Márie Kostolnej, ktorá osoba nebola splnomocnená na právne zastupovanie žalovaného. Dôvodil, že zo strany žalovaného boli v celom rozsahu splnené zákonné podmienky kvalifikovaného elektronického podpisu tak, ako to upravuje ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, išlo o riadne realizované elektronické podanie. Konštatoval, že osoba, ktorá podpísala podania kvalifikovaným elektronickým podpisom bola jednoznačne identifikovaná a tieto úkony vykonávala v súlade s poverením z 1. februára 2021 (č. l. 102).

1.3. Následne s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zdôraznil, že výzva veriteľa je jednostranným právnym úkonom, ktorý musí byť určitý. Najmä musí obsahovať identifikáciu konkrétnej splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, pretože samotné uvedenie celkového dlhu je príliš abstraktné a spotrebiteľ z neho nevie určiť, ktorá splátka môže viesť k zosplatneniu. Uvedenie rozhodnej splátky je kľúčové aj preto, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako lex specialis vyžaduje, aby omeškanie tejto splátky trvalo viac ako tri mesiace a aby veriteľ v tejto lehote dlžníka upozornil na zamýšľané využitie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Veriteľ musí právo na zosplatnenie uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky, inak mu zaniká. Pre platné zosplatnenie sa zároveň vyžaduje doručenie výzvy aj doručenie samotného oznámenia o mimoriadnej splatnosti, aby sa dlžník mohol dozvedieť, že dlh je splatný v celom rozsahu.

1.4. Nadväzujúc na uvedené a skutkové okolnosti danej veci, následne súd prvej inštancie skonštatoval, že z výzvy z 21. januára 2019 predloženej žalobkyňou, ani z oznámenia o zosplatnení pohľadávky nevyplývalo, pre ktorú splátku, kedy a v akej výške sa žalovaný dostal do omeškania, keď sa jednalo o podmienku pre následné zosplatnenie úveru, preto mal za to, že sa v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka jednalo o neurčité, teda absolútne neplatné právne úkony. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobkyňa doručenie výzvy z 21. januára 2019 preukazovala podacím hárkom (č. l. 61), len samotný podací hárok nemohol preukázať, že výzva sa reálne dostala do sféry dispozície žalovaného a tento mal možnosť sa s ňou oboznámiť. Zosplatnenie úveru z vyššie uvedených dôvodov považoval za neplatné, keď v danom prípade nedošlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy, ale sa jedná o „živý úver“ s termínom konečnej splatnosti dňa 10. júla 2025. Postúpenie pohľadávky voči žalovanému z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere potom vyhodnotil ako rozporné s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka ako neplatný právny úkon. Žalobkyňa nemohla platne nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom, a teda nemohla vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebola oprávnená požadovať od žalovaného zaplatenie žalovanej pohľadávky. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v konaní, preto žalobu zamietol. O nároku na náhradu

trov konania rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žilina (ďalej len „odvolací súd“) v poradí druhým rozsudkom z 25. júna 2024 sp. zn. 11CoCsp/16/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení skonštatoval správne zistenie skutkového stavu, ako aj správnosť jeho právneho posúdenia. Námitku existencie prekážky rei iudicatae považoval za nedôvodnú. V predmetnej veci bol právnym zástupcom žalovaného podaný odpor proti platobnému rozkazu, ktorý bol vyhodnotený ako podaný včas, s vecným odôvodnením a oprávnenou osobou. Odpor bol doručený elektronicky a podpísaný JUDr. Máriou Kostolnou, pričom jej kvalifikovaný elektronický podpis bol riadne overený. Upomínací súd, aj súd prvej inštancie pri posúdení otázky oprávnenia osoby podávajúcej odpor vychádzali z plnomocenstva udeleného žalovaným advokátskej kancelárii JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o., ako aj z poverenia podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente, ktorým bola JUDr. Mária Kostolná poverená konať v mene advokátskej kancelárie v rozsahu plného oprávnenia nakladať s jej elektronickou schránkou vrátane prijímania, podpisovania, podávania a autorizácie elektronických podaní. Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil predložené dokumenty ako dostatočné na preukázanie oprávnenia advokátky konať pri elektronickom podaní odporu v mene žalovaného. Poukázal pritom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, podľa ktorého je právna úprava zákona o e-Governmente lex specialis vo vzťahu k CSP a umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Súčasťou tohto oprávnenia je aj možnosť podpisovať a odosielať elektronické správy vrátane podaní, ktoré sú ich prílohami a tvoria jeden celok. Splnomocnenie udelené JUDr. Kostolnej preto pokrylo aj podpísanie odporu proti platobnému rozkazu kvalifikovaným elektronickým podpisom a jeho odoslanie. Zdôraznil, že skutočnosť, že JUDr. Kostolná nezastupuje žalovaného v samotnom konaní, nebola rozhodujúca, keďže technicky by nemohla úkon vykonať bez oprávnenia udeleného advokátom. Týmto poverením advokát prejavil jednoznačnú vôľu umožniť jej vykonávať všetky úkony spojené s právne záväznou elektronickou komunikáciou v jeho mene. Udelenie oprávnenia podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente je právnym úkonom, ktorý zahŕňa aj právo osoby podpisovať, odosielať a autorizovať podania z elektronickej schránky, a preto je elektronické podanie odporu realizované riadne oprávnenou osobou. Iný výklad by podľa súdu znamenal neprimerané obmedzenie práva žalovaného ako spotrebiteľa na prístup k súdu, čo potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/64/2023.

2.2. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie o nedostatkoch predžalobnej výzvy z 21. januára 2019. V reakcii na uplatnené námietky zdôraznil, že podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti podmienené tým, že veriteľ dlžníka vopred upozorní na možné uplatnenie tohto práva. Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, ktorý pripúšťa zosplatnenie len vtedy, ak je to dohodnuté a len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Odvolací súd taktiež dôvodil, že výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí obligatórne obsahovať presnú identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní a ktorá zakladá právo veriteľa pristúpiť k predčasnej splatnosti. Bez uvedenia tejto splátky nie je možné preskúmať splnenie zákonných podmienok, ani posúdiť platnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Nejde o formalizmus, ale o podstatnú notifikačnú povinnosť voči spotrebiteľovi, ktorá má zabezpečiť, aby sa dlžník mohol reálne dozvedieť o hroziacom následku a predísť mu. Samotné uvedenie celkovej výšky dlhu je abstraktné a neumožňuje dlžníkovi určiť, ktorá splátka môže viesť k zosplatneniu. Zároveň platí, že veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť iba vtedy, ak je dlžník v omeškaní s konkrétnou splátkou aspoň tri mesiace a zároveň bol upozornený v lehote najmenej 15 dní. Táto 15-dňová lehota musí uplynúť pred splatnosťou prvej splátky, ktorá nasleduje po uplynutí trojmesačného omeškania. Právo veriteľa uplatniť predčasnú splatnosť zaniká uplynutím splatnosti tejto nasledujúcej splátky. Z výzvy preto musí byť zrejmé, ktorá splátka zakladá právo na zosplatnenie. Bez toho nemôže vzniknúť vedomosť dlžníka o dôvodnosti tohto postupu, ani možnosť následok odvrátiť. Napokon dodal, že procesný súd nie je povinný sám ex officio vyhľadávať dôvody oprávnenosti úkonov veriteľa podľa

ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, pretože by mohlo dôjsť k nahrádzaniu procesnej aktivity sporových strán.

2.3. K uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 uviedol, že najvyšší súd sa iba okrajovo vyjadroval k náležitostiam predčasného zosplatnenia úveru a riešil len to, či musí veriteľ v oznámení uviesť konkrétnu splátku, ktorá zakladá právo na predčasné zosplatnenie. Najvyšší súd dospel k záveru, že zákon takúto povinnosť neukladá, pričom išlo len o posúdenie platnosti úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Uvedené rozhodnutie sa netýkalo výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie však hodnotil dané úkony podľa § 37 Občianskeho zákonníka a považoval ich za neurčité. Aj keby sa prijal názor žalobkyne, že samotné vyhlásenie predčasnej splatnosti nemusí obsahovať označenie konkrétnej splátky, nemení nič na tom, že vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uvedená byť musí. Súd prvej inštancie správne posúdil výzvu z 21. januára 2019 podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že podmienky na účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neboli splnené. To bolo rozhodujúce aj pre posúdenie, či mala žalobkyňa aktívnu vecnú legitimáciu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom súd správne uzavrel, že ju nemal. Odvolací súd preto považoval odvoláciu námietku žalobkyne za nedôvodnú. Súd prvej inštancie jasne a logicky vysvetlil, prečo žalobu zamietol, a jeho rozhodnutie nebolo svojvoľné, ani ústavne nekonformné. Zdôraznil, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola procesná strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, či rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Pokiaľ išlo o ďalšiu odvolaciu argumentáciu strán, týkajúcu sa doručenia výzvy poštovým podacím hárkom, či správnosti údajov o RPMN v súvislosti so zahrnutím poistného do celkových nákladov úveru, odvolací súd sa ňou nezaoberal, pretože rozhodnutie o odvolaní od týchto otázok nezáviselo. K uvedenému poznamenal, že všeobecný súd nemusí odpovedať na všetky otázky vznesené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré boli pre vec podstatné a potrebné pre objasnenie skutkového a právneho základu rozhodnutia. Na základe uvedených dôvodov napadnutý rozsudok

ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej aj ako „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. d) a písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Namietala, že už v čase rozhodovania odvolacieho súdu existovala ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, týkajúca sa neplatnosti právneho zastúpenia a prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/12/2020 a 4Ndc/5/2020). Odpor žalovaného proti platobnému rozkazu mal byť podľa nej odmietnutý, pretože nebol autorizovaný osobou oprávnenou konať v mene advokátskej kancelárie JUDr. Petra Váchana. Odpor bol podpísaný JUDr. Máriou Kostolnou len na základe poverenia na prístup k elektronickej schránke, ktoré podľa dovolateľky nebolo možné považovať za substitučné splnomocnenie umožňujúce vykonávať právne úkony v mene advokáta alebo jeho klienta. Tento podpis preto nespĺňal zákonné náležitosti, pričom tento nedostatok už nebolo možné dodatočne napraviť po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty. Mala za to, že odpor nebol platne podaný a platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť, čím vznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci brániaca ďalšiemu konaniu. Zároveň namietala aj nesprávnu interpretáciu nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022 odvolacím súdom. Podľa dovolateľky tento nález nedopadá na danú vec, pretože sa týkal advokátskeho koncipienta, ktorý koná v rámci pracovnoprávneho vzťahu a na základe pokynov advokáta, nie však iného samostatného advokáta s prístupom do elektronickej schránky bez substitučného splnomocnenia. Poverenie na prístup do elektronickej schránky nemožno zamieňať s oprávnením zastupovať advokáta a jeho klienta ani autorizovať podania vlastným kvalifikovaným elektronickým podpisom. Poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndc/10/2022, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že samotné poverenie osoby na prístup do elektronickej schránky nezakladá jej oprávnenie vykonávať právne úkony v mene advokáta alebo klienta. Podanie musí byť autorizované osobou, ktorá na to má skutočné právne oprávnenie, nie iba technický prístup k schránke. Dovolateľka preto uzavrela, že odpor podpísaný JUDr. Máriou Kostolnou nebol platne autorizovaný, keďže nešlo o substitučné

splnomocnenie, ale iba o poverenie na prístup do schránky. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietala arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, jeho nepredvídateľnosť.

3.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie riešenia otázky „či veriteľ je povinný za dodržania podmienok uvedených v ustanoveniach § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, resp. v podaní podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, resp. s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka náležitostíou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu“ (i). Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. januára 2024, podľa ktorého premlčacia doba pri predčasnom zosplatnení úveru nemôže závisieť od toho, kedy veriteľ reálne vyhlási predčasnú splatnosť, pretože by tým mohol svojvoľne ovplyvňovať jej začiatok. Premlčacia doba začne plynúť už deň po uplynutí troch mesiacov omeškania danej splátky bez ohľadu na to, kedy veriteľ pristúpi k zosplatneniu. Pri každej ďalšej splátke omeškanej viac ako tri mesiace vzniká nový začiatok premlčacej doby. Súd zároveň uviedol, že veriteľ nemusí v oznámení o predčasnej splatnosti uvádzať konkrétnu splátku, ktorá zosplatnenie vyvolala. Ak to listiny neobsahujú, predpokladá sa, že dôvodom zosplatnenia bola splátka, ktorá bola v čase zosplatnenia najdlhšie v omeškaní. Ďalej namietala odklon aj v nadväzujúcej otázke v znení „pre ktorú splátku je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ v prípade, ak došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka“ (ii); a to s poukazom na právne závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/224/2021 a 4Cdo/132/2021. Podľa názoru dovolateľky, dovolací súd pristúpil k výkladu ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka odlišne od právneho posúdenia odvolacím súdom, kde vo vyššie citovaných uzneseniach uzavrel, že v spotrebiteľských sporoch veriteľ môže vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky, ktorá mimoriadnemu zosplatneniu predchádza po dobu troch mesiacov, avšak na účely premlčania podľa § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť premlčacia doba až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Zároveň z rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/123/2022 vyplýva právny záver dovolacieho súdu, v zmysle ktorého skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej dochádza k uplatneniu uvedeného práva veriteľom nie je náležitostíou takéhoto právneho úkonu. K uvedeniu konkrétnej splátky vo výzve dovolateľka uviedla, že veriteľ nie je povinný uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru, keďže takáto povinnosť nevyplýva z § 53 ods. 9 a ani z § 565 Občianskeho zákonníka. Zákon stanovuje len tri podmienky pre zosplatnenie a žiadna z týchto podmienok nevyžaduje, aby veriteľ presne označil omeškanú splátku. Dovolateľka zároveň argumentovala tým, že dovolací súd opakovane rozhodol, že presná špecifikácia splátky nie je podmienkou platnosti zosplatnenia, pretože ide o právne posúdenie, ktoré prináleží súdu, nie veriteľovi. Spotrebiteľ sám vie, ktoré splátky zaplatil a ktoré nie, preto je požiadavka súdov na uvedenie konkrétnej splátky podľa žalobkyne nelogická a nadbytočná. Súd nižších inštancií extenzívnym výkladom doplnil zákon o povinnosť, ktorú zákonodarca neustanovil, čím prekročili svoju právomoc. Ich závery odporovali ustálenej judikatúre, ktorá jasne uvádza, že vždy ide o jedinú splátku, ktorá bola tri mesiace v omeškaní, a od tejto splátky sa odvíja začiatok premlčacej doby.

3.2. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP pre prípad, že by dovolací súd nepovažoval citované rozhodnutia za ustálenú rozhodovaciu prax, následne tvrdila, že nemožno pripustiť, aby pri upozornení na možné zosplatnenie bol veriteľ povinný uviesť konkrétnu omeškanú splátku pod sankciou neplatnosti, avšak pri samotnom uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka by takáto požiadavka odpadla. Napadnuté rozhodnutie považovala za nespravodlivé, tendenčné, uprednostňujúce ochranu spotrebiteľa na úkor veriteľa. Formalistický prístup odvolacieho súdu považovala za nesprávny a v rozpore s princípmi právnej istoty, keďže by znamenal rozdielny výklad prepojených ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a konanie zastaviť pre prekážku rozhodnutej veci. Uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že podľa neho nebol naplnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. d) CSP, keďže právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v uznesení sp. zn. 4Ndc/10/2022 bol prekonaný nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023. Zároveň poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/63/2023 z 28. septembra 2023, v zmysle ktorého bola JUDr. Mária Kostolná oprávnená podpisovať a odosielať podania z elektronickej schránky advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát, s.r.o. Autorizované elektronické podanie má rovnaké účinky ako listinné a osoba splnomocnená na prístup k elektronickej schránke je oprávnená aj na podpis a odoslanie podania. JUDr. Kostolná toto oprávnenie mala a zároveň existovalo aj osobitné poverenie na autorizáciu dokumentov, takže podanie bolo riadne autorizované. Takisto uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/12/2020 a sp. zn. 4Ndc/5/2022 boli prekonané nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, čo podporuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/27/2024 a 5Cdo/144/2023. K ďalším dovolacím dôvodom uviedol, že judikatúra uvedená dovolateľom predstavovala ustálenú rozhodovaciu prax, ktorá sa však týkala výlučne začatia plynutia premlčacej doby v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, teda od akého dátumu je potrebné počítat začiatok premlčania. V žiadnom uvedenom rozhodnutí sa súd výslovne nezaoberal otázkou, či je v predžalobnej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka potrebné špecifikovať konkrétnu mesačnú splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. K výkladu ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7CoCsp/10/2024, z ktorého relevantnú časť citoval. Navrhol dovolanie odmietnuť; uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. d) CSP pre prekážku rozsúdenej veci (*res iudicata*), ktorú mal predstavovať v upomínamom konaní vydaný platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 42Up/1230/2021-94z 13. apríla 2022, lebo odpor žalovaného voči platobnému rozkazu mal byť podaný neoprávnenou osobou. Prekážka právoplatne

rozhodnutej veci znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. Táto prekážka nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď sa začne opätovne konať o tom istom nároku alebo stave, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

11. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj „zákona o upomínacom konaní“) proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

12. Podľa § 14 ods. 1 až 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa konanie zastavuje. O náhrade trov konania rozhodne súd na návrh. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

13. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že upomínacím súdom bol vydaný platobný rozkaz č. k. 42Up/1230/2021-94 z 13. apríla 2022, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 2 505,16 eura z titulu istiny, úrok vo výške 904,68 eura, úrok z omeškania vo výške 274,77 eura, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2 515,74 eura od 8. apríla 2021 do 12. októbra 2021 a 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 2477,96 eura od 13. októbra 2021 do zaplata, ako aj nahradiť trovy konania v sume 478,63 eura, alebo v tej istej lehote podať odpor. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor (v spise na č. l. 98). Z uvedeného dôvodu na základe návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní (v spise na č. l. 110) bola vec postúpená Okresnému súdu Žilina. Posudzujúc uplatnenú námietku týkajúcu sa podpísania podaného odporu neoprávnenou osobou, dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu táto skutočnosť nevyplyva. Z osvedčovacej doložky plnomocenstva a dokumentu M. 42Up 1230 2021.PDF v spise na č.l. 101 vyplýva, že odpor elektronicky podpísal JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. Tým, že upomínací súd podaný odpor neodmietol, a žalobkyňa na výzvu súdu podala návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa ex lege zrušil. Uplatnenú námietku preto nemožno považovať za dôvodnú. Napadnuté rozhodnutie nepredstavuje prekážku res iudicate, preto z uvedeného dôvodu dovolanie nie je procesné prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

14. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia a jeho nepredvídateľnosť.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu,

ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Z procesného postupu odvolacieho súdu nevyplýva existencia vady zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľky v takej intenzite, ktorá by vykazovala porušenie jej práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Odvolací súd v uznesení z 27. júna 2023 sp. zn. 11CoCsp/15/2023 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 17Csp/36/2022-150 zo 6. februára 2023 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní uložil súdu prvej inštancie posúdiť otázku platnosti upozornenia adresovaného žalovanému podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka z hľadiska určitosti, ako aj vysporiadania sa s námietkou o nedostatku aktívnej legitimácie na strane žalobkyne (v spise na č. l. 208 až 211). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

17. Nadväzujúc na uvedené preto ani namietanú nepredvídateľnosť napadnutého rozhodnutia nemožno považovať za opodstatnenú. Dovolateľka sa s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, záväzným pre súd prvej inštancie dozvedela z doručeného uznesenia odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Napokon žalobkyni vystupujúcej v spotrebiteľských sporoch v skutkovo i právne obdobných veciach je známa rozhodovacia prax všeobecných súdov i dovolacieho súdu.

18. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

19. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľka nevytýka žiadne relevantné nedostatky v procesnom postupe odvolacieho súdu, jej nesúhlas s hodnotením dôkazov, odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu, nepredstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (R 54/2012, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). K uvedenému dovolací súd len poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP), v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, vrátane nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k

vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP; v preskúmvanej veci však dovolací súd takúto vadu nezistil.

20. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že konanie nie je zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv dovolateľky a s tým spojeného jej práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania uplatneného v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je daná (§ 447 písm. c) CSP).

21. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, dovolateľka namietala odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky výkladu ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s otázkou konkretizácie splátky, kvôli ktorej pristúpil veriteľ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, resp. s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškaní, ktorej nevymedzenie by spôsobovalo neplatnosť právneho úkonu (i); ako aj nadväzujúcej otázky, pre ktorú splátku je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ v prípade, ak došlo k uplatneniu práva podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Poukázala na právne závery vyplývajúce z rozhodnutia najvyššieho súdu z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022, z 15. decembra 2022 sp. zn. 4Cdo/132/2021, z 30. novembra 2022 sp. zn. 5Co/224/2021, z ktorých relevantné časti citovala. Zároveň podotkla, že v prípade ak uvedené rozhodnutia nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax je daný uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 422 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. plnenie prevyšujúce dvojnásobok minimálnej mzdy v roku 2021 v sume 623 eur.

22. Podľa § 421 ods.1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom, rozhodovaná rozdielne.

23. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

25. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková. Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť najskôr splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

26. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

27. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase zosplatnenia) ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

28. Podľa § 565 vety prvej Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

29. V danom prípade právna predchodkyňa žalobkyne listom z 21. januára 2019 vyzvala žalovaného na okamžité zaplatenie dlžných splátok vo výške 189,75 eura z toho istina v sume 64,10 eura, úroky v sume 102,39 eura, úroky z omeškania v sume 0,76 eura a poplatky v sume 22, 40 eura (v spise na č. l. 61) s tým, že v prípade neuhradenia sumy veriteľ bude požadovať vrátenie celej sumy poskytnutého úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti. Z dôvodu nezaplatenia dlžnej sumy, právna predchodkyňa žalobkyne výzvou z 15. marca 2019 oznámila žalovanému, že vyhlásila predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom vo výške 3 118 eur, z toho istina vo výške 2 905,77 eura, ktorá sa úročí počnúc zajtrajším dňom úrokovou sadzbou z omeškania v zmysle zmluvy o úvere až do jej zaplatenia, úroky v sume 180,23 eura, poplatky v sume 32 eur (v spise na č. l. 62). Dňa 7. apríla 2021 právna predchodkyňa žalobkyne zmluvou o postúpení pohľadávok postúpila pohľadávku žalovaného, ktorú skutočnosť mu oznámila listom z 15. apríla 2021 (v spise na č. l. 63).

30. Z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že nastolené otázky vymedzené v bode 22, možno považovať za riešené ustálené. Najvyšší súd v uznesení z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2025 pod R 34/2025 judikoval právnu vetu v znení: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

31. Najvyšší súd v uznesení z 9. júla 2025 sp. zn. 9Cdo/98/2023 zdôraznil, že v prípade zmluvy o pôžičke alebo úvere je odklad splatnosti dlhu, jeho rozdelenie na splátky súčasťou špecifického plnenia veriteľa, resp. pojmovým znakom zmluvy. Ak má mať predčasné zosplatnenie účinok jednostranného prejavu vôle veriteľa, musia existovať dostatočne závažne, zmluvou predvídané dôvody (§ 565 Občianskeho zákonníka) a takýto prejav vôle musí tieto dôvody dostatočne určito špecifikovať. Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) v rozsudku z 26. januára 2017 vo veci C-421/14 Banco Primus okrem iného stanovil, že „pokiaľ ide o posúdenie vnútroštátnym súdom prípadne nekalej povahy podmienky, týkajúcej sa splatnosti celého dlhu z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou tohto súdu preskúmať, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné z hľadiska doby splácania úveru a jeho výšky, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatniteľných v danej oblasti pri neexistencii osobitných zmluvných ustanovení a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takáto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru“. Takýmto prostriedkom na odvrátenie účinkov predčasného zosplatnenia úveru v slovenskom právnom poriadku je najmä povinné upozornenie pred zosplatnením úveru, vyplývajúce z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ak však má mať spotrebiteľ skutočne účinnú možnosť odvrátiť predčasné zosplatnenie, mal by presne vedieť, ktorú splátku, prípadne jej časť a v akej výške má zaplatiť, aby predčasnemu zosplatneniu predišiel. Následne, v prípade nezaplatenia tejto splátky alebo jej časti môže pri zachovaní princípu primeranosti dôjsť k predčasnemu zosplatneniu dlhu. Vzhľadom na už vyššie uvedenú závažnosť takéhoto jednostranného právneho úkonu, keď sa ním de facto ukončuje úverovanie spotrebiteľa, ktoré tvorilo podstatu zmluvného vzťahu, musí byť aj tento jednostranný úkon

dostatočne určitý, teda musí obsahovať údaj o tom, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky k zosplatneniu dochádza. Okrem uvedeného Súdny dvor v rozsudku z 9. novembra 2023 vo veci C-598/21 Všeobecná úverová banka konštatoval, že „pokiaľ sa ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka neuplatnia v spotrebiteľských zmluvách automaticky, ale pre ich uplatnenie je potrebná dohoda medzi účastníkmi konania, potom takáto dohoda o možnosti predčasného zosplatnenia úveru nepredstavuje zmluvnú podmienku, ktorá odráža záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia v zmysle článku 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a preto podlieha preskúmaniu jej prijateľnosti v zmysle citovanej smernice (body 67. až 71. odôvodnenia rozsudku vo veci C-598/21)“. Následne vo výroku uvedeného rozhodnutia Súdny dvor poskytol výklad smernice 93/13/EHS v spojení s Chartou základných práv Európskej únie v tom zmysle, že ich ustanovenia „bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej súdne preskúmanie nekalej povahy klauzuly o predčasnej splatnosti obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere nezohľadňuje proporionalitu možnosti priznanej predajcovi alebo dodávateľovi uplatniť právo, ktoré mu vyplýva z tejto klauzuly, s ohľadom na kritériá súvisiace najmä so závažnosťou nesplnenia zmluvných povinností zo strany spotrebiteľa, takých ako výška splátok, ktoré neboli splatené vo vzťahu k celkovej výške úveru a dĺžke trvania zmluvy, ako aj s možnosťou, že uplatnenie uvedenej klauzuly povedie k tomu, že predajca alebo dodávateľ môže pristúpiť k vymáhaniu súm dlžných na základe tejto klauzuly predajcom rodinného obydla spotrebiteľa v mimosúdnom konaní“. Z uvedeného je zrejmé, že vnútroštátne súdy by mali podrobiť zmluvné dojednania v spotrebiteľských zmluvách o možnosti predčasného zosplatnenia úveru alebo pôžičky kontrole neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to najmä s prihliadnutím na proporionalitu, teda rozsah nezaplatených splátok vo vzťahu k celkovej výške úveru a dĺžke trvania zmluvy. Kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok je pritom vždy abstraktná, teda nie je podstatné, za akých konkrétnych okolností veriteľ danú zmluvnú podmienku aktivoval, podstatné je len to, či samotné znenie tejto podmienky obsahuje uvedené kritériá proporionality. Neprijateľnú zmluvnú podmienku nemožno dodatočne modifikovať (C-618/10). Zmluvná podmienka, v ktorej je možnosť predčasného zosplatnenia úveru tak široko formulovaná, že umožňuje banke vyhlásiť mimoriadnu splatnosť v prípade akéhokoľvek porušenia zmluvy spotrebiteľom, môže byť považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia z 19. novembra 2025 sp. zn. 9Cdo/98/2024, s ktorým záverom sa dovolací súd stotožnil aj v preskúmvanej veci.

32. V reakcii na uplatnenú argumentáciu dovolateľky s odkazom na ňou uvádzané rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/123/2022, 5Cdo/197/2022 a 4Cdo/132/2021, dovolací súd uvádza, že až do prijatia judikátu R 34/2025, otázky súvisiace s predčasným zosplatnením pohľadávky, ako aj so včasnosťou uplatnenia nároku boli riešené v uvedených rozhodnutiach, ako aj napr. v rozhodnutí z 29. novembra 2022 sp. z. 7Cdo/268/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 29/2023. Uvedené rozhodnutia však nepredstavovali ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu pre dovolateľkou vymedzené otázky v danom prípade. Ústavný súd v uznesení z 13. marca 2025 sp. zn. III. ÚS 157/2025 v bodoch 17. a 18. odôvodnenia v skutkovo a právne obdobnej veci týkajúcej sa dovolateľky, poznamenal, že otázku konkretizácie splátky uvedenej vo výzve pred zosplatnením neriešil najvyšší súd v uznesení z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022. Rovnako ani v uznesení z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022 najvyšší súd uvedenú otázku neriešil. Primárne bola riešená otázka začiatku plynutia premľacej lehoty predčasne zosplatneného spotrebiteľského úveru (m.m. sp. zn. 4Cdo/132/2021).

33. Nadväzujúc na uvedené preto dovolací súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím nedošlo k namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, preto dovolanie z tohto dôvodu ako prípustné odmietol v súlade s § 447 písm. c) CSP.

34. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd len dodáva, že v zmysle § 432 CSP nie je viazaný pod ktoré ustanovenie § 421 ods. 1 CSP, dovolateľ otázku od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie súdu podradí. Z obsahu podaného dovolania je nepochybné, že dovolateľka uplatnila tento dôvod len v prípade, že by ňou nastolené otázky vymedzené v bode 22. tohto

odôvodnenia neboli doposiaľ v praxi dovolacieho súdu vyriešené. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, dovolací súd posudzujúc meritum vecí, ako aj namietané nesprávne právne posúdenie v rámci namietaného odklonu, následne nepovažoval za potrebné vecne reagovať na otázky, ktorých riešenie možno považovať rozhodovacou praxou dovolacieho súdu za ustálené.

35. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie v súlade s § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

36. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného, ktorému priznal nárok na ich náhradu proti žalovanej v plnom rozsahu v súlade s § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.